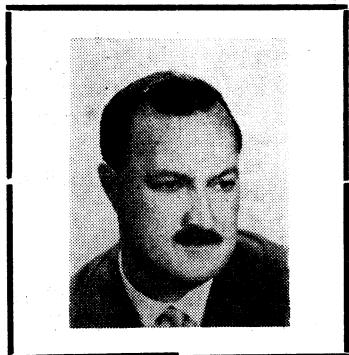

DRUŠTVENE VIJESTI I OBAVIJESTI

Inž. DOBROSLAV DESPOT
(In memoriam)

Kolektivu Zavoda za specijalnu proizvodnju bilja Poljoprivrednog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu dne 4. V 1970. kao grom iz vedra neba stigla je žalosna vijest, da je umro dan prije tj. 3. svibnja inž. Dobre Despot. U prvi čas nismo mogli vjerovati, ali na žalost bila je istina.

Dragi pokojnik je rođen 27. VII 1919. u Šibeniku, gdje je pohađao osnovnu školu i realnu gimnaziju. Na poljoprivredni fakultet se upisuje 1942. godine. Studira i radi i završava studije 1961. godine. Već prvom godinom studija na našem Zavodu radi kao demonstrator, a kasnije kao dnevničar laborant, odnosno nakon studija kao stručni suradnik i zadnjih godina kao asistent na predmetu »Uskladištenje i dorada ratarskih proizvoda«. Radnog staža na navedenom Zavodu ima 25 godina.

Drug Dobre Despot je preko jedan decenij zajedno s također već pokojnim prof. P. Kvakanom, vršio asistentske poslove, kada je u teškim poratnim godinam bilo i do tisuću studenata. Uz vršenje vježbi i pomaganju u nastavi s prof. Kvankom je postavljao i zvodio brojne pokuse iz raznih područja biljne proizvodnje. Opremio je zadnja dva decenija niz skripata i udžbenika s tehničkog gledišta. Poznati su njegovi crteži u monografiji prof. Kvakana »Trave«. Dao je svoj udio i u NOB-u odlazeći 1944. godine u partizane, te se pa završetku rata demobilizira vrativši se na Fakultet.

Drug Dobre je sinonim na našem Fakultetu smirenog, pravednog i dobrog čovjeka. Ova njegova svojstva su dolazila naročito do izražaja, da je upravo aklamacijom kroz 25 godina bio biran u razne odbore Poljoprivrednog fakulteta. Zadnje su mu dužnosti, da je bio član Upravnog odbora, predstavnik asistenata u Vijeću nastavnika i predsjednik Sekcije društva nastavnika Poljoprivrednog fakulteta.

Bivše generacije studenata agronoma, koje su prošle kroz vježbe iz specijalnog ratarstva na našem Fakultetu, kada se navraćaju u Zagreb na Fakultet, prvo je što posjete i pitaju za svoga asistenta Dobru. Njega više neće biti. Neće biti najstarijeg člana po radnom stažu Zavoda za specijalnu proizvodnju bilja. Udio druga Dobre u radu Fakulteta i raznim odborima je velik. Na njega će se sjećati generacije i generacije agronoma, kao na skromnog i savjesnog radnika, koji je na svoj način mnogo dao našoj poljoprivredi putem nastave. Sačuvajmo uspomenu na njega i neka mu je slava.

Dr J. Kovačević

**PROMOCIJA ZASLUŽNIH PROFESORA POLJOPRIVREDNOG FAKULTETA
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU ZA POČASNE DOKTORE — DOCTOR
HONORIS CAUSA**

U povodu proslave 300-godišnjice Sveučilišta i 50-godišnjice Poljoprivrednog fakulteta, te 25-godišnjice Oslobođenja Zagreba promivirana su četiri zaslужna profesora Zagrebačkog poljoprivrednog fakulteta za počasne doktore — doctor honoris causa. Svečana promocija je obavljena u auli Sveučilišta dupkom pune uzvanica i gostiju. S našim profesorima čin promocije je obavljen još za devet profesora i naučnih radnika.

Na promociji je govor održao akademik prof. dr Ivo Suprek, rektor Sveučilišta, te za naše profesore prodekan prof. dr Hrvoje Zlatić i promotori prof. dr Josip Kišpatić, prof. Nikica Rapačić, prof. dr Milivoj Čarić i prof. dr Marija Kump.

Donosimo govore našega prodekana i promotora naših profesora.

I. Govor prodekana prof. dr Hrvoja Zlatića

1. Prof. dr ŽELJKO KOVAČEVIĆ, redovni profesor Poljoprivredne i šumarske entomologije te poljoprivredne zoologije, rođen je 6. augusta 1893. godine u Varaždinu. Filozofski fakultet, prirodoslovni odsjek, završio je 1917. godine u Zagrebu. Nakon obrane svoje doktorske disertacije koja obrađuje prilog poznavanju stonoga u Hrvatskoj, promiviran je 1922. godine, također na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, na čast doktora filozofije.

Od god. 1913. radi kao asistent Zoološkog muzeja i Entomološke sekcije u Zagrebu sve do 1920. godine, kada odlazi za profesora gimnazije u Ogulinu. Zatim je služio kao profesor na gimnaziji u Hrv. Kostanjici i Beogradu, a 1925. godine postaje šef odsjeka za entomologiju i fitopatologiju Poljoprivredne ogledne i kontrolne stanice u Osijeku, na kojoj dužnosti ostaje sve do 1933. godine. Tada prelazi u Zagreb gdje postaje šef odsjeka za zaštitu bilja u tadašnjoj Poljoprivrednoj oglednoj i kontrolnoj stanici, koja u godini 1945. postaje Zemaljski poljoprivredni Zavod. Na toj dužnosti ostaje sve do 1947. godine kada prelazi na Poljoprivredno-šumarski fakultet u Zagrebu u svojstvu izvanrednog profesora, a ubrzo iza toga bude izabran za redovnog profesora.

Za vrijeme svog rada na fakultetu prof. Kovačević predaje poljoprivrednu entomologiju, šumarsku entomologiju, zoologiju i zaštitu bilja. U mirovinu stupa 1964. godine ali i dalje ostaje u aktivnom radu na fakultetu sve do danas, gdje je voditelj postdiplomskog studija iz grupe zaštite bilja i entomologije.

2. Prof. dr VINKO MANDEKIĆ rođen je 3. oktobra 1884. godine u Kraljevici. Maturirao je na klasičnoj gimnaziji u Sušaku i diplomirao na Višem gospodarskom učilištu u Križevcima. Nakon toga specijalizira iz oplemenjivanja bilja u Austriji i na poljoprivrednom odsjeku Filozofskog fakulteta u Breslavu (Vroclav), gdje doktorira iz područja oplemenjivanja bilja na temi: »Beiträge zur Kultur und Züchtung des Rapses«. Disertacija od 60 strana je štampana 1912. godine i citirana u tadašnjim standardnim udžebnicima biljne proizvodnje i oplemenjivanja bilja (Fruhwirth i dr.). Nakon specijalizacije izabran je za nastavnika iz proizvodnje i oplemenjivanja bilja na Višem gospodarskom učilištu u Križevcima. Kod osnutka Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu imenovan je nastavnikom za predmet: »Proizvodnja gospodarskog bilja« gdje predaje 1919—1920. Zatim prelazi u upravnu službu i vrlo rano u mirovinu, da bi se mogao posve posvetiti pisanju naučnih i stručnih članaka, brošura i knjiga iz područja proizvodnje i oplemenjivanja poljoprivrednog bilja.

3. Prof. dr ALBERT OGRIZEK, inž. agr., doktor poljopr. nauka, red. prosefor općeg stočarstva, član Jugoslavenske akademije, dekan Polj. šum. fakulteta 1938/39. i 1947/48, rođen je 11. aprila 1891. godine u Osijeku, gdje je maturirao, a 1913. diplomirao na Visokoj poljoprivrednoj školi u Beču. Godine 1914. doktorirao je iz stočarske grupe na istoj školi kod prof. Ada-

metza. Od godine 1919. do 1922. poljoprivredni referent i zadružni revizor Hrv. slav. gospodarskog društva K. S. Z. u Zagrebu. Od godine 1922—1924. pristav stočarskog zavoda Polj. šum. fakulteta u Zagrebu, a 1924. habilitiran je iz općeg i specijalnog stočarstva. Godine 1926/27. boravi kao stipendist Internat. Education Boarda na specijalizaciji u institutu za stočarsku genetiku i proizvodnju kod prof. Kronachera na Visokoj veterinarskoj školi u Hannoveru.

Godine 1927. imenovan i izvanrednim, a 1935. redovnim profesorom na Poljoprivrednom fakultetu u Zagrebu. Godine 1931. i 1932. vrši na poziv Visoke poljopr. škole u Berlinu kao gost dužnost nastavnika i zamjenika direktora Instituta za stočarsku genetiku i biologiju. Predavao je enciklopediju poljoprivrede na Veter. vis. školi u Zagrebu (1919—1926), povijest i literaturu gospodarstva, uvod u gospodarske nauke, planirao gospodarstvo i hranidbu domaćih životinja na P. Š. fakultetu, a od 1932. godine do danas opće, te spec. stočarstvo do 1955. godine. Sudjelovao je kao referent na brojnim internacionalnim stočarskim kongresima u inozemstvu u Bucurestu (1926), Zürichu (1939), Parizu (1949) i Kopenhagenu (1952), 1927—1930. i 1932—1941. urednik Gospodarskog lista, 1947. utedeljitelj i urednik stručnog časopisa Stočarstvo. Danas je urednik Poljoprivredne naučne smotre Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu. Počasni je član Saveza polj. inženjera i tehničara od 1962. godine. Za istaknuti naučni i nastavni rad kao i za rad na unapređenju stočarstva Jugoslavije nagrađen je nagradom za životno djelo 1970. godine. Zbog velikih zasluga odlikovan je 1960. godine Ordenom rada I reda.

4. Prof. dr ALOIS TAVČAR, inž. agr., doktor tehničkih nauka, redovni sveučilišni profesor i pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, zatim dopisni član Slovenske akademije znanosti i umjetnosti, te doctor honoris causa Sveučilišta u Ljubljani, rođen je 1895. godine u Ljubljani. Maturirao je na Višoj realki u Ljubljani 1913, a diplomirao na Poljoprivrednom fakultetu Visoke tehničke škole u Pragu 1918, gdje je doktorirao 1920. godine.

Poslije diplomiranja radi u svojstvu referenta za biljnu proizvodnju kod Kmetijske družbe za Sloveniju, 1922. godine imenovan je pristavom i predstojnikom Zavoda za oplemenjivanje bilja Poljoprivredno-šumarskog fakulteta u Zagrebu, a ujedno su mu povjerena i predavanja iz predmeta »Genetika« i »Oplemenjivanje bilja«. Godine 1924. habilitirao je na Sveučilištu u Zagrebu i stekao naslov docenta. Za izvanrednog profesora izabran je 1927., a za redovnog 1933. godine. Prof. dr A. Tavčar upoznao se s radom renomiranih svjetskih instituta za genetiku i oplemenjivanje bilja, s tim da je najprije 1926/27. godine boravio na jednogodišnjoj specijalizaciji u Cornell-univerzitetu u USA, a zatim bio na više studijskih putovanja. Među ostalim, godine 1953. održao je na poziv British Councila predavanja iz područja svog naučnog rada u Institutima za genetiku u Velikoj Britaniji i to u Cambridgu, Oxfordu i Manchesteru, a 1967. prigodom studijskog putovanja u USA referirao je na poziv u većem broju američkih univerziteta o svom naučnom radu.

Godine 1963. i 1964. radio je u svojstvu eksperta Internacionalne agencije UN za nuklearnu energiju za područje radijacionih mutacija poljoprivrednih biljaka u Egiptu.

Od 1924. do 1963. godine prisustvovao je referatima na svim internacionalnim kongresima za genetiku, a isto tako je sudjelovao referatima i na svim kongresima FAO — organizacije o hibridnom kukuruzu u razdoblju od 1948. do 1967. godine.

Za cijelo vrijeme svog rada na fakultetu prof. dr A. Tavčar pored obimnog nastavnog i naučnog rada vrlo intenzivno surađuje sa mnogim institucijama i savjetima kojima je dužnost unapređenje poljoprivredne nauke i prakse, te mu je za naučni i nastavni rad kao i rad na unapređenju poljoprivredne prakse dato priznanje visokim odlikovanjima i to: Orden rada I reda, Orden zasluge za narod, Orden bratstva i jedinstva sa zlatnim vijencem, te nagrada »Ruđer Bošković« i nagrada AVNOJ-a 1966. godine.

Prof. dr Alois Tavčar bio je u dva navrata dekan Poljoprivredno-šumarskog fakulteta, a danas vrlo aktivno sudjeluje u nastavi iz svoje specijalnosti, napose u postdiplomskoj nastavi, a ujedno je i predstojnik Zavoda za genetiku i oplemenjivanje bilja Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu.

II. Govori promotora

a) Govor prof. dr J. Kišpatića

Prof. dr Željko Kovačević u toku svog dugotrajnog naučnog rada na području primijenjene entomologije napisao je oko 90 naučnih te naučno-stručnih radova i knjiga, a k tomu i oko 250 stručnih radova u različitim časopisima. Posebno se između njegovih radova ističe djelo »Primijenjena entomologija«, I, II i III dio, koje predstavlja jedinstveno fundamentalno djelo naše stručne literature na području entomologije. U ovom kratkom izlaganju nemoguće je obuhvatiti i prikazati aktivnost i cjelokupni naučni rad prof. dr Željka Kovačevića.

Jedno od najvažnijih područja njegova naučnog rada je istraživanje biologije „ekologije, proširenosti i dinamike populacije gubara (*Lymantria dispar*)“. Uz velik broj novih naučnih podataka o tom štetniku, prof. Kovačević je prvi organizator širokih akcija suzbijanja gubara.

Uz gubara, u svoja je istraživanja uključio i nekoliko sličnih štetnika kao suznika, zlatokraja, glogova bijelca i dudovca. Njegova su istraživanja na tom području obuhvatila cjelokupnu problematiku golobrsta naših šuma, osobito onih hrasta i lužnjaka, kao i voćnjaka.

Posebnu pažnju posvećuje prof. Kovačević problemima biologije suzbijanja štetnika. Istražujući veći broj parazita i predatora, te mogućnost primjene patogenih mikroorganizama i ulogu subletalnih doza insekticida apliciranih u sklopu biološkog suzbijanja štetnika, prof. Kovačević je objavio niz vrlo vrijednih naučnih rezultata. Njegovi su radovi na tom području omogućili uvođenje primjene biološkog suzbijanja štetnika u poljoprivrednoj i šumarskoj praksi.

Objavio je više naučnih radova o biologiji i ekologiji u našu zemlju unesenih stranih štetnika kalifornijske štitaste uši, krumpirove zlatice i dudovca, te time dao osnove za provedbu mjera suzbijanja.

U novije vrijeme prof. Kovačević daje inicijativu i provodi šira biocenološka istraživanja, čiji su rezultati od velikog značenja za poljoprivrednu i šumarsku proizvodnju. U istraživanju cjelokupne entomofaune tla i utjecaja agrotehničkih mjera, u prvom redu aplikacije zemljишnih pesticida, na entomofaunu, posebno značenje imaju istraživanja entomofaune lucerišta i djetelišta. Na tom je području prof. Kovačević dao pravac mlađim stručnjacima koji taj rad pod njegovim vodstvom nastavljaju i proširuju.

Međutim, uza sav obiman naučni i nastavni rad na području entomologije, prof. Kovačević je bio pionir svih akcija neposrednog unapređivanja zaštite bilja u našoj praksi. Razvijajući najširi kontakt s poljoprivrednom i šumarskom praksom, prof. Kovačević je sve svoje rezultate uspješno prenosi u praksi. Osnivač je suvremene naučne i praktične zaštite bilja u našoj Republici i SR Jugoslaviji. Svojim je upornim radom postigao da je zaštita bilja zauzela vidno i važno mjesto u poljoprivrednoj i šumarskoj proizvodnji.

Prof. Kovačević je član mnogih stručnih društava u zemlji i inozemstvu, a inicijator je i organizator brojnih kongresa na kojima je održao niz referata. Uz sve to, pod njegovim vodstvom doktoriralo je oko 25 stručnjaka, a branilo magisterske radeve oko 20 stručnjaka- tako da su većina naših mlađih stručnjaka u cijeloj zemlji njegovi učenici.

b) Govor prof. dr N. Rapajića

Prof. dr Vinko Mandekić, koji je odrastao u Kraljevici gdje je završio osnovnu školu i maturirao na klasičnoj gimnaziji u Sušaku, je obilazeći Hrvatsko primorje i Dalmaciju uvidio poteškoće pod kojima seljaci

moraju da u kršovitom području uzgajaju sebi najnužniju hranu i krmu za domaće životinje. U nastojanju da se upozna s metodama unapređenja ratar-ske proizvodnje uopće, upisuje se na Više gospodarsko učilište u Križevcima, jedno od prvih na Balkanu, gdje i diplomira za agronoma.

Nakon toga odlazi na specijalizaciju u Austriju, a zatim nastavlja studije na poljoprivrednom odsjeku Filozofskog fakulteta u Breslavu (Vroclavu) gdje i doktorira. Njegova disertacija iz područja oplemenjivanja i proizvodnje repice »Beitrag zur Kultur und Züchtung des Rapses«, koja obuhvaća 60 stranica, je štampana 1912. godine u Njemačkoj. Ova naučna radnja je često citirana u inostranim udžbenicima o oplemenjivanju bilja.

Nakon povratka u domovinu dr Mandekić je nastavnik na Višem gospodarskom učilištu u Križevcima gdje predaje oplemenjivanje bilja i eksperimentira napose na kukuruzu i to na hibridizaciji. Godine 1918. publicira u Gospodarskoj smotri rezultate svog istraživanja »Prilog gnojidbi kukuruza« (prvi jugoslavenski naučni rad iz područja hibridizacije kukuruza).

Prof. dr Mandekić je publicirao 21 naučni rad iz područja oplemenjivanja bilja, 31 udžbenik i stručne knjige, te 66 stručnih članaka. Autor je udžbenika »Ratarstvo« (316 stranica) i »Bilinogoštvo« (458 str.).

Za vrijeme bivše Jugoslavije prof. Mandekić je izdavao poznati džepni »Mandekićev kolendar — gospodarski priručnik« u kojem su prikazane najnovije tekovine poljoprivredne nauke. Sa svojom publikacijom nastavlja i iza oslobođenja.

Prof. Mandekić je vršio sam brojne sortne pokuse i pokuse mineralnim gnojivima.

Svojim 60-godišnjim istraživačkim i publicističkim radom prof. dr Mandekić je obilno pridonio unapređenju naše poljoprivrede i zasluzio da mu naše Sveučilište najviše priznaje.

c) Govor prof. dr M. Cara

Dr Albert Ogrizek, pravi član JAZU, započeo je rano svoju pionirsку učenjačku i pedagošku aktivnost.

U prvim godinama trećeg decenija našeg stoljeća, kada je nauka u stočarstvu bila na svom početku, i u tada znanstveno razvijenim zemljama, prof. dr Albert Ogrizek započinje aktivnim naučnim istraživanjima u stočarstvu Hrvatske, ispitujući porijeklo i postanaka, kao i proizvodna svojstva pojedinih vrsta i pasmina naših domaćih životinja. Otada, pa do najnovijih dana, on aktivno radi na stvaranju naučne osnovice modernom, industrijskom stočarstvu u nas. Inventivnošću svojstvenom učenjacima velikih formata, usmjeruje svoja istraživanja prema onim naučno-interesantnim problemima, koji su istovremeno od velikog značenja za proizvodnju i čija će naučna obrada dati doprinos ne samo nauci, nego i stvoriti naučnu osnovicu za poboljšanje života našeg naroda. Tim će pravcem ići prof. Ogrizek u cijeloj svojoj povijesti učenjaka. Kod odabiranja predmeta istraživanja on će uvijek voditi računa ne samo o interesantnosti naučne problematike, nego i učincima koja će njegova naučna dostignuća imati za naš narod. Zato je prof. Ogrizek u svom učenjačkom životu bio ne samo učenjak, nego i aktivni borac za bolji život svog naroda, učenjak uvijek povezan sa životom naroda. Poznavanje problema života naroda i stočarske proizvodnje omogućilo je prof. Ogrizeku da aktivno učestvuje i u rješavanju praktičnih problema, koji su se pojavljivali u radu na unapređenju našeg stočarstva.

Učenjački rad takvog pravca, imao je odraza i na pedagoški rad prof. Ogrizeka. Polazeći od činjenice da bez stručnog znanja nema proizvodnje, on predano izgrađuje kadrove, razvijajući ne samo njihovo stručno znanje nego i ljubav za struku. Ta se komponenta izgradnje stočarskih kadrova mora podvući, jer je bez razvijanja jakih ličnih naklonosti ka toj struci bilo teško zamisliti i predano angažiranje stručnjaka, na rješavanju problema stočarstva. Poput pravog pedagoga i učenjaka on budi interesa svojih studenata i za naučni rad. Efekat takvog rada očituje se u činjenici, da su skoro svi sveučilišni profesori iz stočarstva koji danas aktivno rade u nas, đaci prof. Ogrizeka.

Svojim je naučnim radom prof. Ogrizek formirao naučnu osnovicu današnjoj stočarskoj nauci u Jugoslaviji, svojim pedagoškim radom stvorio je stručne kadrove koji su radil i rade u praktičnom stočarstvu, pa s obzirom na njegov izvanredni doprinos razvoju nauke i stočarstva u Hrvatskoj i Jugoslaviji, Sveučilište u Zagrebu proglašava ga **Doktorem Honoris Causa**.

d) Govor prof. dr M. Kump

Prof. dr Alois Tavčar za cijemo vrijeme svog djelovanja na Poljoprivrednom fakultetu bavi se vrlo intenzivno nastavnim, naučnim i stručnim radom na području genetike i oplemenjivanja bilja. Publicirao je, što u stranim, što u domaćim naučnim časopisima 78 naučnih radova, a najznačajniji su mu radovi s područja genetike i oplemenjivanja žitarica, te su i mnogi od njih citirani u svjetskoj literaturi. Treba naglasiti, da je problematika tretirana u tim radovima bila uvijek aktuelna i da prof dr A. Tavčar u svom naučnom radu i sada tretira suvremene probleme sa područja genetike i ople-

SKUPŠTINA DRUŠTVA AGRONOMA SPLIT

Dana 21. IV 1970. održana je Godišnja skupština Sekcije agronoma DIT — Split. Nakon podnijetog izvještaja Upravnog odbora i Nadzornog odbora, te plodne diskusije u kojoj je sudjelovalo 10 učesnika, data je razrješnica staroj upravi.

U izvještaju kao i u diskusiji posebno je naglašena potreba za što užom suradnjom sa Savezom poljoprivrednih inženjera i tehničara SR Hrvatske u Zagrebu i tome da bar jedan broj »Agronomskog glasnika« godišnje bude posvećen problematici poljoprivrede mediterana.

Nakon diskusije, dipl. inž. Vanja Miličić u kratkim crtama je opisao novi način uzgoja reznica karanfila za potrebe proizvođača rezanih karanfila u Jugoslaviji u suradnji sa firmom Barberet et Blanc — Cup d'Anti lus — Francuska.

Izabran je novi Upravni odbor, a za predsjednika je ponovno izabran do sadašnji predsjednik dipl. inž. Marija Znidarčić.

Inž. Marija Znidarčić

menjivanja bilja, a rješenja koja daje značajna su ne samo s teoretskog stanovišta nego i sa stanovišta unapređenja prolijoprivrede, specijalno na području oplemenjivanja bilja i jemenarstva. Pored naučnih radova prof. dr Tavčar je publicirao i sedam udžbenika, odnosno priručnika, a u međunarodnom priručniku »Handbuch der Pflanzenzüchtung« obradio je područje genetike i oplemenjivanja kukuruza.

Svojim naučnim radom prof. Tavčar formirao je bazu cjelokupnog naučnog rada na području genetike i oplemenjivanja bilja u našoj zemlji i time dao vanredan prilog razvoju naučne misli i unapređenju biljne proizvodnje u Jugoslaviji. Međutim, njegova je izvanredno značajna uloga i u formiranju i izgradnji naučnih i stručnih kadrova u našoj zemlji, što dokazuje činjenica, da su gotovo svi danas priznati naučni radnici i stručnjaci na području genetike i oplemenjivanja bilja u čitavoj Jugoslaviji bili njegovi đaci.

Obzirom na izvanredan doprinos razvoju nauke, formiranju naučne misli i naučnih kadrova sa područja genetike i oplemenjivanja bilja čast nam je predložiti da se dr Aloisu Tavčaru, redovnom članu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu i redovnom sveučilišnom profesoru dodijeli naslov *Doctor honoris Causa*.

Obrazloženi prijedlog za dodjeljivanje navedenih počasnih doktorata dao je Vijeće nastavnika Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu. Ono je time izražavalo i mišljenje sviju agronoma Hrvatske, pa i Jugoslavije. Počasni doktori slavljenici značajni su za našu nauku i praksu i odgoj kadrova za cijelu našu zemlju. U ime Saveza inženjera agronoma i tehničara SR Hrvatske čestitamo našim počasnim doktorima!

Dr. J. Kovačević

»ZORKA«

ZDRUŽENA HEMIJSKA INDUSTRIJA BEOGRAD
HEMIJSKA INDUSTRIJA ŠABAC

Hemijска индустрија »Zorka« Šabac убраја се међу прве фабрике минералних дубрива у нашој земљи.

Od првих тонова прашкастог суперфосфата преко мешаних прашкастих и гранулованих до комплексних висококонцентрованих минералних дубрива, то је у најкраћем, развојни пут Хемијске индустрије »Zorka« Šabac која свој производни програм прilagođava потребама пољопривреде и чијих 80% robне производње чине производи намениженi пољопривреди.

A-S O R T I M A N :

a) **Prosta đubriva:**

superfosfat 16—18% P_2O_5
triplex 43—48% P_2O_5

b) **Mešana niskokoncentrovana** sa prosečном концентracijom aktivne materije od 24—26%. Број комбинација ових дубрива је врло велики али су широкoj пољопривредnoj praksi najbolje poznate sledeće комбинације које i ovom prilikom preporučujemo: 8:8:8, 4:11:9, 4:10:14, 13:6:2, 0:14:9 i 0:14:12.

Kombinacije са мањим азотом (4:11:9, 4:10:14) или без азота (0:14:9, 0:14:12) су погодне за основно дубрење, пре оранџа док се комбинације са више азота (8:8:8, 13:6:2) употребљавају за предsetveno (startno) дубрење.

c) **Kompleksna visokokoncentrovana mineralna đubriva** концентracija 40—64%.

У складу са општим напорима за модернизацијом производње наš kolektiv je krajem 1969. završio izgradnju нове фабрике висококонцентрованих минералних дубрива у чега је улоžено око 300.000.000 N. Din.

Dok су нискоконцентрована дубрива само физичке мешавине pojedinačних, простих дубрива, дотле се комплексна дубрива добијају хемијским поступком сјединавања pojedinih komponenti па се као крајњи продукт добија комплексно дубрivo u виду хемијског јединjenja sa сва tri hranjiva elementa.

Указујемо на sledeće osebine комплексних дубриva naše производnje:

- visoka koncentracija
- поволjan однос hranjivih materija
- đubriva pogodna za đubrenje svih kultura i na svim zemljjištima
- ekonomična upotreba.

1. **Kombinacije za osnovno đubrenje**

1. 0:25:25	4. 7:28:14	7. 10:20:20	10. 12:30:16
2. 0:30:18	5. 8:24:16	8. 10:20:30	11. 18:46:0
3. 0:18:30	6. 12:18:24	9. 10:30:20	

2. **Kombinacije za predsetveno (startno) đubrenje:**

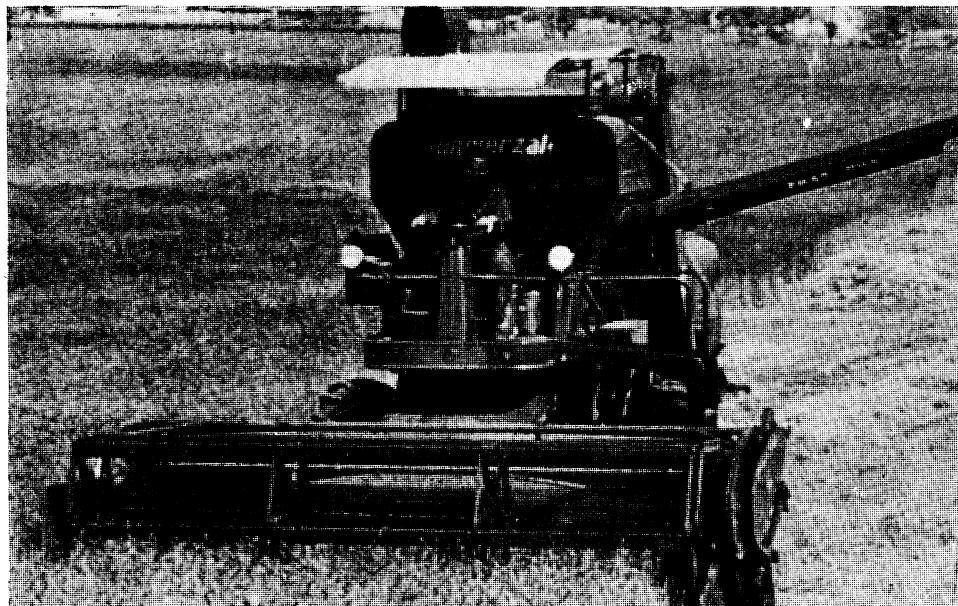
12. 17:17:17	13. 14:14:14	14. 16:8:16	15. 10:20:10

ZMAJ

INDUSTRIJA POLJOPRIVREDNIH MAŠINA—ZEMUN
Telefoni: centrala 607-576 • Telex: 11-579

J.I.3.69

»**Z M A J**« Industrija poljoprivrednih mašina u sastavu Udružene metalne industrije UMI, proizvodi:

- **Kombajn za žito »Univerzal«** sa dopunskim uređajima za berbu kukuruza i žetvu suncokreta;
  - **Kombajn za žito »Zmaj — 780-RPM«** sa dopunskim uređajima za žetvu suncokreta;
  - **Vučni kombajn za kukuruz »Zmaj — 2KM«** sa ugrađenom komušaljom i uređaj za krunjenje klipa;
  - **Poljoprivredne prikolice** sa visokim stranicama PP6—7;
  - Terenska vozila 3 t nosivosti **»Zmaj — 3000«**;
  - Kamionske prikolice nosivosti **6 i 10 tona**;
  - **Kamionske prikolice od 8 t nosivosti** sa i bez kiper uređaja za istovar;
  - Selektor za prečišćavanje i sortiranje semena;
  - **Elevatore za nošenje kukuruznog klipa i dr. u skladišta**;
  - **Kompletne mlinove i silose** kao i pojedinačne mlinske mašine, opremu za pivare i sladare i podna skladišta;
  - Točkove za sve svoje mašine i vozila kao i za putnička i terenska vozila domaćih i stranih proizvođača;
  - Sita različitih perforacija i razne otkive.
-

OBAVIJEST SURADNICIMA

Pozivamo sve poljoprivredne stručnjake u poljoprivrednim organizacijama, komunama, udruženjima, zadrugama, stanicama, institucijama, školama, fakultetima, industriji i drugdje, da objavljaju rezultate svoga rada (izvorne stručne i naučne radove) u »Agronomkom glasniku«.

Da bi poboljšali sadržaj i olakšali rad uredništvu i štampariji molimo suranike da paze na slijedeće:

1. Radovi moraju biti sažeti, jezgroviti i jasni, a najpovoljnija veličina je oko 10 stranica pisanih dvostrukim proredom. Rukopisi preko 15 stranica neće se objavljivati.
2. Rukopis treba biti prvi otisak stroja pisan dvostrukim proredom na čvrstom bijelom papiru kancelarijskog formata s najviše 34 reda na stranici i 65 otkucaja u redu i s ivičnom prazninom od 3 cm na lijevoj strani.
3. U lijevom gornjem uglu se piše ime i prezime autora s mjestom i nazivom organizacije gdje radi. Naslov treba dati što kraći — ne veći od 10 riječi.
4. Slike, grafikoni, crteži i tabele moraju se označiti rednim brojem i ispisanim tekstom na poledini, a u članku se naznači mjesto gdje se trebaju nalaziti. Tabele (naročito s mnogo kolona) treba izbjegavati i objasniti ih u tekstu ili grafički. Crteži i grafikoni trebaju biti izrađeni tušem na crtačem, paus ili fotopapiru, a slike na glanc papiru.
5. Riječi u tekstu koje treba istaći, dovoljno je samo podvući, a kod slaganja će se odabratи najpodesnija slova.
6. Na kraju članka se navodi samo ona literatura koja se citira u članku (utor, naslov i godina objave rada), a ne sve ono što je čitano u vezi sa člankom.
7. Radovi trebaju imati kratki sadržaj na stranom jeziku (1 do 3 stranice) ili na našem jeziku koji se prevodi na željeni jezik na trošak autora. Tabele i grafikoni trebaju u tom slučaju imati i tekst na stranom jeziku, odnosno dovoljno prostora za unošenje prevoda.
8. Svako eventualno prepisivanje radova ili izrada grafikona vrši se na trošak autora. Honorar se određuje prema vrijednosti rada, a ne prema broju stranica.
9. Uz poslani rad potrebno je poslati i broj žiro-računa ili izjavu da u toku godine nije ostvaren prihod koji zahtijeva otvaranje žiro-računa.

Svakom suradniku izvan područja Hrvatske, kao i suradnicima iz drugih struka, osim honorara za objavljeni rad besplatno šaljemo i sve brojeve »Agronomskog glasnika« iz te godine.

Autori važnijih članaka dobivaju besplatno 25 primjeraka separata.
Veći broj se posebno naručuje i plaća.

I Z D A N J A
SAVEZA POLJOPRIVREDNIH INŽENJERA I TEHNIČARA SR HRVATSKE

Zagreb, Berislavićeva 6/1

Žiro račun br. 301-8-2295

POSEBNA IZDANJA »AGRONOMSKOG GLASNIKA«

1. Inž. Đ. Momčilović: Sabrani radovi — organizacija i rad poljoprivrednih stanica — maksimalni kapaciteti proizvodnje (kukuruz, pšenica, meso i mlijeko) — stranica 250
Cijena 30.— d.
2. Prof. dr J. Gotlin i suradnici: Suvremena proizvodnja kukuruza. Opsežna monografija sadrži rade 13 autora. Stranica 737.
Cijena 100.— d.
3. Dr B. Štancl: Zaposlenost i ekonomika seljačkih gospodarstava. Istraživanja na području Like i Gorskog kotara.
Cijena 20.— d.
4. Grupa autora: Suvremeni društveno-ekonomski problemi razvoja sela. Prikazi 14 autora — stranica 160.
Cijena 20.— d.
5. Dr Livojević, inž. Bojčić i suradnici: Priručnik za slatkovodno ribarstvo. Jedinstveno dejlo grupe 17 autora sa svim područja Jugoslavije. Stranica 704.
Cijena 70.— d.
6. Prof. dr J. Kovačević i suradnici: Korovi i herbicidi. Poznavanje i suzbijanje. Stranica 198.
Cijena 30.— d.
7. Z. Turković: 700 godina poljoprivrednog dobra Kutjevo. Gospodarsko-historijska spomen knjiga. Kunsdruck i platneni povez. 120 stranica.
Cijena 30.— d.
8. Inž. P. Durman: Urea (Karbamid). Primjena u poljoprivredi i šumarstvu. Stranica 171.
Cijena 30.— d.
9. Prof. dr M. Korić i dr S. Korić: Kako nastaju nove sorte poljoprivrednog bilja. Osnovi biljne genetike primjenjene u poljoprivredi. 326 stranica.
Cijena 50.— d.
10. Inž. Z. Kurbanović: Sabrani radovi — prikazi i analize rezultata pokusa i proizvodnje IPK Osijek (pšenica, kukuruz, šećerna repa, lucerna). 302 stranice.
Cijena 40.— d.

U ŠTAMPI:

1. Prof. dr J. Gotlin i mr Aleksandar Pucarić: Specijalna proizvodnja bilja (Ratarske kulture). stranica 160, grafikona i tabela 90.
Preplatna cijena 30.— d.
2. Prof. dr Vinko Mandekić: Gospodarski priručnik — godište 45 (za 1971. godinu). Aktualni članci, brojne tabele, mnoštvo uputa i savjeta. Džepni format. Stranica 400.
Preplatna cijena 20.— d.
3. Mansholtov plan o poljoprivredi zemalja Zeta-a
Program dugoročnog rješavanja problema poljoprivrede. Struktura poljoprivrede, strategija i taktika. Sadrži 600 stranica sa 150 tabelama brojevima pokazatelja stanja i perspektive.
Preplatna cijena 250.— d.